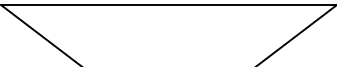
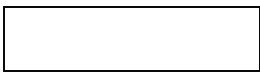

Αργιλικά Ορυκτά

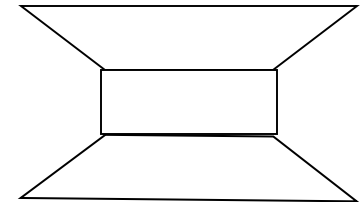
- Δομικά στοιχεία: επιμήκη κρυσταλλικά πλέγματα ατόμων (κυρίως πυρίτιο) σε επαναλαμβανόμενο τετραεδρικό ή οκταεδρικό σχηματισμό
- Αργιλικά ορυκτά: συνδυασμοί τετραέδρων και οκταέδρων
- Βιβλιογραφία: Mitchell and Soga, 2005

Μπεντονίτης - Μοντμοριλλονίτης

- Μοντμοριλλονίτης (montmorillonite): αργιλικό ορυκτό, που παίρνει το όνομά του από τη γαλλική πόλη Montmorillon, με μεγάλη ειδική επιφάνεια και ικανότητα να συγκρατεί νερό
- **Μπεντονίτης** (bentonite): ιλυόλιθος που παίρνει το όνομά του από το Fort Benton, Wyoming και περιέχει μοντμοριλλονίτη (τουλάχιστον 50% για να έχει εμπορική αξία)

Μοντμοριλλονίτης

- Ένα πλακίδιο μοντμοριλλονίτη αποτελείται από ένα οκτάεδρο ανάμεσα σε δύο τετράεδρα
- Οι αρνητικά φορτισμένες επιφάνειες των πλακιδίων έλκουν ιόντα και νερό
- Τα κατιόντα που απαντώνται ανάμεσα στα πλακίδια του μοντμοριλλονίτη είναι είτε ασβέστιο Ca^{2+} είτε νάτριο Na^+

Ορυχείο μπεντονίτη Μήλου: ξεκινάει την δεκαετία του '70, έχει ετήσια ποσότητα 1 εκατ. τόνων, το 2005 έχει πρόβλεψη χρήσης για ακόμα 20-30 χρόνια

Ορυχείο μπεντονίτη Μήλου: εκσκαφή από -25 ως 120 m

Μήλος: Τεχνητός λόφος από άγωνα

**Εκσκαπτικό
μηχάνημα**

Μήλος: εγκατάσταση επεξεργασίας μπεντονίτη

Επεξεργασία μπεντονίτη

- Θρυμματισμός: μείωση μεγέθους
- Ενεργοποίηση: αντικατάσταση ασβεστίου Ca^{2+} από νάτριο Na^+ με προσθήκη (5% κατά βάρος) Na_2CO_3
- Ξήρανση στον ήλιο: μείωση φυσικής υγρασίας από 30% σε 22% (κατά βάρος)
- Ξήρανση σε κλιβάνους (600°C): περαιτέρω μείωση φυσικής υγρασίας σε 10-15%

Ερώτηση εφαρμογής εννοιών

- **E:** Τι πετυχαίνουμε με την αντικατάσταση του ασβεστίου από το νάτριο;
- **A:** Το νάτριο Na^+ έχει μικρότερο σθένος από το ασβέστιο Ca^{2+} , γι' αυτό γύρω από τα πλακίδια μπεντονίτη με νάτριο θα σχηματιστεί παχύτερη διπλή στρώση. Ο μπεντονίτης θα μπορεί να συγκρατήσει περισσότερο νερό, δηλ. θα είναι καλύτερο στεγανωτικό υλικό.

Μήλος: ο μπεντονίτης μεταφέρεται στο εξωτερικό για να παραχθεί το τελικό προϊόν (γεωσυνθετική άργιλος)

Βιβλιογραφία

Mitchell, J.K. and K. Soga, 2005,
Fundamentals of Soil Behavior, 3rd
edition, Wiley.